

Streda 18. marca 2020

Slovesá č. 2

Zapiš si poznámky a urob si cvičenia a testy.

PRAVOPIS SLOVIES:

- slovesné tvary (okrem trpného prídavného príd. mena v sg. upečený, uvarený...) majú v príponě vždy **-i**, napr. utri, sadni...

- slovesá, ktoré majú v základe slova **-y** (napr. vybrané slová) majú v rozkazovacom spôsobe príponu **-y**, napr. umy, skry...

- **záporný tvar slovesa byť tvoríme pomocou častice NIE, nie som, nie je, ktorú píšeme OSOBITNE!!!**

- **častica NE- sa píše DOVEDNA, napr. nešiel, nechcel, nerozumel...**

POZOR na správne používanie slovných spojení!!!

Nerozumiem tomu.

~~Nerozumiem to.~~

Nechápem to.

~~Nechápem tomu.~~

Rozdiel medzi trpným prídavným príd. menom slovesa (štrajkujúci) a príd. menom (ohnutý)	
SLOVESO (trpné prídavné príd. meno)	PRÍDAVNÉ MENO
-vyjadruje DEJ	-vyjadruje VLASTNOSŤ
-nestupňujeme	-stupňujeme
-netvoríme príslovku a abstraktné príd. meno	-tvoríme príslovku a abstraktné príd. meno
Napr. štrajkujúci zamestnanci (ktorí štrajkujú), prerobený byt (ktorý sme prerobili)	Napr. ohnutý zobák (krivý), cvičený pes (trénovaný, vycvičený)

VYKANIE: SLOVESO je pri vykaní vždy v **MNOŽNOM ČÍSLE (2. os. pl.)**

Ďakujeme vám, že ste **prišli**, pán doktor (nie prišiel).

Pani, vy ste sa **pomýlili** (nie pomýlila).

Pán Majer, **boli** ste tam? (nie bol ste).

Pani Vážna, vy ste **mali** prísť v pondelok (nie mala ste).

Pani, **povedali** by ste mi... (nie povedala by ste mi).

PODSTATNÉ MENO, PRÍD. MENO, ZÁMENO A ČÍSLOVKA sú pri vykaní v **JEDNOTNOM ČÍSLE:**

Podstatné meno: Vy ste majsterka (majster).

Prídavné meno: Pani Smutná, boli ste spokojná s našou prácou? Pane, boli ste spokojný s našou prácou?

Číslovka: *Nie ste prvá (prvý), kto mi to povedal.*

Zámeno: *Vy ste tá (ten), na koho som čakal.*

POZOR!!!

*Ak chcem požiadať o láskavosť **jedného človeka**, poviem: „Boli by ste taký láskavý?“*

*Ak chcem požiadať o láskavosť **viacero ľudí**, poviem: „Boli by ste takí láskaví?“ – N pl. vzor pekný*

Rozkazovací spôsob: Utvor rozkazovací spôsob.			
Neurčitok	2. os. sg.	1. os. pl.	2. os. pl.
viest'			
byť			
šatíť			
zameniť			
deliť			
zaťať			
prestrieť			
určiť			
chytať			
kričať			
kaziť			
umyť			
biť			
kryť			
byť			
jest'			
vedieť			

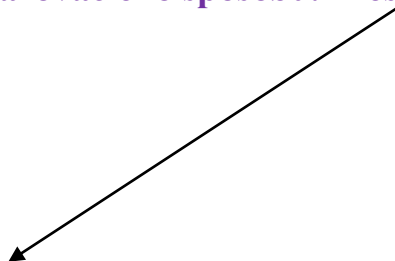
Urob si on-line testíky o slovesách a precvič si slovesá.

<https://oskole.detiamy.sk/test/slovesa-zname-i-nezname>

<https://oskole.detiamy.sk/test/slovesny-cas>

<https://oskole.detiamy.sk/test/spoznavajme-slovesa>

Skontroluj si tvorenie rozkazovacieho spôsobu. Riešenie nájdeš tu.

Rozkazovací spôsob: Utwor rozkazovací spôsob.

Neurčitok	2. os. sg.	1. os. pl.	2. os. pl.
viest'	veď!	veďme!	veďte!
byť	bud'!	bud'me!	bud'te!
šatiť	šať!	šaťme!	šaťte!
zameniť	zameň!	zameňme!	zameňte!
deliť	deľ!	deľme!	deľte!
zaťat'	zatni!	zatnime!	zatnite!
prestriet'	prestri!	prestrime!	prestrite!
určiť	urč!/urči!	určme!/určime!	určte!/určite!
chytať	chytaj!	chytajme!	chytajte!
kričať	krič!	kričme!	kričte!
kaziť	kaz!	kazme!	kazte!
umyť	umy!	umyme!	umyte!
biť	bi!	bime!	bite!
kryť	kry!	kryme!	kryte!
byť	bud'!	bud'me!	bud'te!
jeť	jedz!	jedzme!	jedzte!
vedieť	vedz!	vedzme!	vedzte!